

СИЛАБУС
навчальної дисципліни

Управління освітніми системами

1. Основна інформація про дисципліну

Тип дисципліни:	вибіркова	Форма навчання:	денна.
Освітній ступінь:	магістр		
Галузь знань:	07 Управління та адміністрування		
Спеціальність:	076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність		
Освітня програма:	Економіка та управління підприємствами. Менеджмент проектів і консалтинг		
Рік навчання:	1	Семестр:	1,2
Кількість кредитів (годин):	4 (120 год.: 16 - лекції; 16 - семінарські; 88 - самостійна робота)		
Мова викладання:	українська		

2. Інформація про викладача (викладачів)

ПІБ: Яковенко Олена Іванівна

Науковий ступінь, вчене звання, посада: кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри управління підприємницькою та туристичною діяльністю

Кафедра: кафедра управління підприємницькою та туристичною діяльністю

Робочий e-mail: yakovenko@idguonline.net

Години консультацій на кафедрі: понеділок, 14.40-16.00

3. Опис та мета дисципліни

Дисципліна «Управління освітніми системами» призначена для поглиблення фахових компетентностей здобувачів вищої освіти за спеціальністю 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність, але може бути цікавою та корисною й студентам інших спеціальностей.

Необхідність вивчення дисципліни обґрутується появою нових вимого до ефективності управління діяльністю різних суб'єктів господарювання в умовах трансформації економіки нашої держави та глобалізаційних процесів, що відбуваються у світовій економіці. Слід зазначити, що структурним елементом будь-якої національної економіки є суб'єкти господарської діяльності різних організаційно-правових форм, які мають різні цілі діяльності. Але разом з тим кожний суб'єкт господарської діяльності має сформувати систему управління та організувати процес управління таким чином, щоб забезпечити досягнення стратегічних цілей та створити умови для подальшого розвитку в нестабільному середовищі функціонування сучасних організацій. Виконання такого завдання може бути під силу лише управлінцю обізнаному у питаннях організаційного дизайну, методів і інструментів управління, технологій і методів прийняття управлінських рішень, планування та діагностики різних аспектів діяльності та використання ресурсів (кадрових,

фінансових, матеріальних, тощо), особливостях розробки конкурентної політики та конкурентної стратегії спроможного оцінити ризики та вчасно запропонувати і впровадити заходи антикризового управління.

Передумови: теоретичною і методологічною базою вивчення дисципліни є: «Економіка підприємства», «Стратегічний менеджмент та маркетинг».

Міждисциплінарні зв'язки. Дисципліна тісно пов'язана з вивченням: «Стратегічний менеджмент та маркетинг».

4. Результати навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен набути такі результати навчання:

1. Знання

- спеціалізованих концептуальних знань, набутих у процесі навчання та/або професійної діяльності на рівні новітніх досягнень, які є основою для оригінального мислення та інноваційної діяльності, зокрема в контексті дослідницької роботи;

- критичне осмислення проблем у навчанні та/або професійній діяльності та на межіпредметних галузях.

2. Уміння

- розв'язання складних задач і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог

3. Комунікація:

- зрозуміле і недвозначне донесення власних висновків, а також знань та пояснень, що їх обґрунтують, до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються;

- використання державної мови у професійній діяльності.

4. Автономність та відповідальність:

- прийняття рішень у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування;

- відповідальність за розвиток професійного знання і практик, оцінку стратегічного розвитку команди;

- здатність до подальшого навчання.

5. Структура дисципліни

Тема № 1. Становлення та розвиток менеджменту в освіті

Перелік питань/завдань, що виносиТЬся на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
Лекція (4 год.): 1. Визначення поняття «управління» та «менеджменту». 2. Історія розвитку теорії управління. 3. Наука «управління», «менеджмент» в сучасних умовах. 4. Закономірності, принципи, функції менеджменту освіти.	1. Менеджмент: Навчальний посібник С.І. Михайлов, Т.І. Балановська, О.С. Степасюк, О.П. Гогуля та ін. Київ: НУБіП України, 2010. 536 с. 2. Інноваційні освітні технології: навчально-методичний посібник Івано-Франківськ, 2020. 172 с. 3. Михайліченко М., Рудик Я. Освітні технології: навчальний посібник. К.: ЦП «КОМПРИНТ», 2016. 583 с.

<p>Семінарське заняття (4 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Генезис поняття «управління» та «менеджмент». 2. Історичні етапи розвитку науки «управління». 3. Сучасні школи «управління». 4. Принципи, на яких будуються засади діяльності освітнього менеджменту. Функції менеджменту освіти. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Менеджмент: Навчальний посібник С.І. Михайлова, Т.І. Балановська, О.С. Степасюк, О.П. Гогуля та ін. Київ: НУБіП України, 2010. 536 с. 2. Інноваційні освітні технології: навчально-методичний посібник Івано-Франківськ, 2020. 172 с. 3. Михайліченко М., Рудик Я. Освітні технології: навчальний посібник. К.: ЦП «КОМПРИНТ», 2016. 583 с.
<p>Завдання для самостійної роботи:</p> <p>Скласти конспект за питаннями (має бути представлений на семінарському занятті):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Державний характер управління системою загальної середньої освіти, професійно-технічною та вищою освітою. 2. Принципи освітньої політики в системі управління загальною середньою освітою професійно-технічною та вищою освітою. 3. Державні органи управління середньою освітою, регіональні органи управління середньою освітою, професійно-технічною та вищою освітою, державно-громадське управління освітою. 4. Класифікація освітніх закладів. 5. Нормативно-правове забезпечення освітньої діяльності. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Менеджмент: Навчальний посібник С.І. Михайлова, Т.І. Балановська, О.С. Степасюк, О.П. Гогуля та ін. Київ: НУБіП України, 2010. 536 с. 2. Інноваційні освітні технології: навчально-методичний посібник Івано-Франківськ, 2020. 172 с. 3. Михайліченко М., Рудик Я. Освітні технології: навчальний посібник. К.: ЦП «КОМПРИНТ», 2016. 583 с. 4. Хриков Є.М. Управління навчальним закладом: Навч. посіб. К. :Знання, 2016. 359 с.

Тема № 2. Сучасні моделі освіти та система управління освітою в Україні

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (4 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Державне управління системою освіти. Державна політика і галузі освіти. 2. Європейська модель освіти. 3. Американська модель освіти. 4. Японська модель освіти. 5. Державний характер управління системою загальної середньої освіти. 6. Принципи освітньої політики в системі управління загальною середньою освітою. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Менеджмент: Навчальний посібник С.І. Михайлова, Т.І. Балановська, О.С. Степасюк, О.П. Гогуля та ін. Київ: НУБіП України, 2010. 536 с. 2. Хриков Є.М. Управління навчальним закладом: Навч. посіб. К. :Знання, 2016. 359 с. 3. Мартинець Л. А. Управлінська діяльність керівника навчального закладу: навч. посібн. Вінниця, 2018. 196 с.
<p>Семінарське заняття (4 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зовнішнє середовище, фактори прямої дії внутрішнього середовища, фактори опосередкованої дії внутрішнього середовища системи управління освітою. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Менеджмент: Навчальний посібник С.І. Михайлова, Т.І. Балановська, О.С. Степасюк, О.П. Гогуля та ін. Київ: НУБіП України, 2010. 536 с. 2. Хриков Є.М. Управління навчальним

<p>2. Державні органи управління середньою освітою, регіональні органи управління середньою освітою, державно-громадське управління освітою.</p> <p>3. Класифікація освітніх закладів: середня загальноосвітня школа, спеціалізована школа, гімназія, ліцей, колегіум, школа-інтернат, спеціальна загальноосвітня школа, школа соціальної реабілітації.</p>	<p>закладом: Навч. посіб. К. :Знання, 2016. 359 с.</p> <p>3. Мартинець Л. А. Управлінська діяльність керівника навчального закладу: навч. посібн. Вінниця, 2018. 196 с.</p>
<p>Завдання для самостійної роботи:</p> <p>Скласти конспект за питаннями (має бути представлений на семінарському занятті):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зовнішнє середовище, фактори прямої дії внутрішнього середовища, фактори опосередкованої дії внутрішнього середовища системи управління освітою. 2. Європейська модель освіти. 3. Американська модель освіти. 4. Японська модель освіти. <p>1. Скласти таблицю порівняльного аналізу сучасних європейських моделей освіти</p> <p>2. Скласти таблицю порівняльного аналізу традиційної класифікації моделей освіти.</p>	<p>1. Менеджмент: Навчальний посібник С.І. Михайлов, Т.І. Балановська, О.С. Степасюк, О.П. Гогуля та ін. Київ: НУБіП України, 2010. 536 с.</p> <p>2. Хриков Є.М. Управління навчальним закладом: Навч. посіб. К. :Знання, 2016. 359 с.</p> <p>3. Мартинець Л. А. Управлінська діяльність керівника навчального закладу: навч. посібн. Вінниця, 2018. 196 с.</p>

Тема № 3. Особливості управління закладами освіти

Перелік питань/завдань, що виносиТЬся на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (4 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність підготовки та прийняття управлінських рішень в закладах освіти. 2. Особливості та етапи управлінського циклу. 3. Особливості та значення інформаційного забезпечення процесу управління. 4. Принципи освіти і політики України. Державні органи управління системою загальної середньої освіти. 	<p>1. Андрійчук В., Бауер Л. Менеджмент. Прийняття рішень і ризик : навч. посіб. для ВНЗ. Київ, 2008. 316 с.</p> <p>2. Мартинець Л. А. Управлінська діяльність керівника навчального закладу: навч. посібн. Вінниця, 2018. 196 с.</p> <p>3. Мармаза О.І. Менеджмент освітньої організації Х.: ТОВ «Щедра садиба», 2017. 126 с.</p> <p>4. Куклін О.В. Економічні аспекти вищої освіти: навчальний посібник. Київ: Знання України, 2008. 331 с.</p>
<p>Семінарське заняття (4 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Державні органи управління системою вищої освіти. 2. Державні органи управління системою професійної освіти. 3. Структура та зміст освіти в Україні. 4. Система моніторингу якості освіти та 	<p>1. Куклін О.В. Економічні аспекти вищої освіти: навчальний посібник. Київ: Знання України, 2008. 331 с.</p> <p>2. Маркіна І. А. Контролінг для менеджерів: навч. посіб. К. : Центр учбової літератури,</p> <p>3. Мармаза О.І. Менеджмент освітньої</p>

<p>освітньої діяльності.</p> <p>5. Розробка системи оцінювання управлінського рішення.</p> <p>6. Розробка сценаріїв розвитку ситуації.</p>	<p>організації Х.: ТОВ «Щедра садиба», 2017. 126 с.</p>
<p>Завдання для самостійної роботи:</p> <p>Скласти конспект за питаннями (має бути представлений на семінарському занятті):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність підготовки та прийняття управлінських рішень в НЗ. 2. Особливості та етапи управлінського циклу. Особливості та значення інформаційного забезпечення процесу управління. 3. Підготовка, розробки та реалізації УР. 4. Збір та обробка інформації про ситуацію, визначення цілей в діяльності організації як цілісної системи. 5. Виявлення і формулювання проблеми. 6. Розробка системи оцінювання управлінського рішення. 7. Аналіз та діагностика ситуації. Розробка альтернативних прогнозів розвитку ситуації. 8. Відбір основних варіантів управлінських впливів. 9. Розробка сценаріїв розвитку ситуації. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Андрійчук В., Бауер Л. Менеджмент. Прийняття рішень і ризик : навч. посіб. для ВНЗ. Київ, 2008. 316 с. 2. Маркіна І. А. Контролінг для менеджерів: навч. посіб. К. : Центр учебової літератури, 2013. 304 с. 3. Моргулець О. Б. Менеджмент у сфері послуг: навч. посіб. К.: Центр учебової літератури, 2012. 384 с. 4. Мармаза О.І. Менеджмент освітньої організації Х.: ТОВ «Щедра садиба», 2017. 126 с. 5. Дичківська І. Інноваційні педагогічні технології. Практикум: навчальний посібник. К: Видавничий Дім «Слово», 2013. С. 370.

Тема № 4. Освітній заклад, як об'єкт управління

Перелік питань/завдань, що виносиТЬся на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність поняття та структура педагогічної системи. 2. Класифікація педагогічних систем. 3. Закрита відкрита педагогічні системи. 4. Умови функціонування педагогічної системи. 5. Загальні умови функціонування педагогічної системи. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Черновол-Ткаченко Р. І. Техніка управлінської діяльності. Харків : Вид. група «Основа», 2013. 272 с. 2. Мартинець Л. А. Управлінська діяльність керівника навчального закладу: навч. посібн. Вінниця, 2018. 196 с. 3. Пшенична Л. В. Керівник навчального закладу : навч. посіб. Суми : Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. 520 с. 4. Хриков Є.М. Управління навчальним закладом: Навч. посіб. К.: Знання, 2016. 359 с.
<p>Семінарське заняття (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Специфічні умови функціонування педагогічної системи. 2. Системоутворюючі фактори педагогічної системи. 3. Зміст структурних елементів 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Черновол-Ткаченко Р. І. Техніка управлінської діяльності. Харків : Вид. група «Основа», 2013. 272 с. 2. Мартинець Л. А. Управлінська діяльність керівника навчального закладу: навч. посібн. Вінниця, 2018. 196 с.

<p>педагогічної системи: керуюча підсистема, керована підсистема.</p> <p>4. Об'єкт управління.</p> <p>5. Суб'єкт управління.</p>	<p>3. Пшенична Л. В. Керівник навчального закладу : навч. посіб. Суми : Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. 520 с.</p> <p>4. Хриков Є.М. Управління навчальним закладом: Навч. посіб. К. :Знання, 2016. 359 с.</p>
<p>Завдання для самостійної роботи:</p> <p>Скласти конспект за питаннями (має бути представлений на семінарському занятті):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність поняття та структура педагогічної системи. 2. Класифікація педагогічних систем. Закрита відкрита педагогічні системи. Умови функціонування педагогічної системи. 3. Загальні умови функціонування педагогічної системи. 4. Специфічні умови функціонування педагогічної системи. 5. Системоутворюючі фактори педагогічної системи. 6. Зміст структурних елементів педагогічної системи: керуюча підсистема, керована підсистема. 7. Об'єкт управління. Суб'єкт управління. 	<p>1. Черновол-Ткаченко Р. І. Техніка управлінської діяльності. Харків : Вид. група «Основа», 2013. 272 с.</p> <p>2. Мартинець Л. А. Управлінська діяльність керівника навчального закладу: навч. посібн. Вінниця, 2018. 196 с.</p> <p>3. Пшенична Л. В. Керівник навчального закладу : навч. посіб. Суми : Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. 520 с.</p> <p>4. Хриков Є.М. Управління навчальним закладом: Навч. посіб. К. :Знання, 2016. 359 с.</p> <p>5. Управління шкільним бюджетом: навчальний посібник / В. Громовий, О. Ковальчук, Т. Оленич, Л. Парашенко, Ю. Шукевич; за заг. ред. С. Калашнікової. Київ: ДП «НВЦ «Пріоритети», 2012. 243 с.</p>

Тема № 5. Управлінська діяльність керівника закладу освіти

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зміст управлінської діяльності керівника закладу освіти. 2. Роль та функції адміністратора в системі освіти. 3. Вимоги до характерологічних особистих, професійних рис керівника. 4. Професіограма керівника закладу освіти. 5. Особливості професійної підготовки керівника-менеджера освіти. 6. Планування, організація, мотивація і контроль, як основні функції управлінської діяльності. 7. Стилі керівництва в освітніх закладах. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Менеджмент: Навчальний посібник С.І. Михайлов, Т.І. Балановська, О.С. Степасюк, О.П. Гогуля та ін. Київ: НУБіП України, 2010. 536 с. 2. Михайліченко М., Рудик Я. Освітні технології: навчальний посібник. К.: ЦП «КОМПРИНТ», 2016. 583 с. 3. Мармаза О.І. Менеджмент освітньої організації Х.: ТОВ «Щедра садиба», 2017. 126 с. 4. Пшенична Л. В. Керівник навчального закладу: навч. посіб. Суми : Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. 520 с.

<p>Семінарське заняття (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Професограма керівника закладу освіти. 2. Особливості професійної підготовки керівника-менеджера освіти. 3. Планування, організація, мотивація і контроль, як основні функції управлінської діяльності. 4. Стилі керівництва в освітніх закладах. 5. Компетентність сучасного менеджера освіти. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Менеджмент: Навчальний посібник С.І. Михайлов, Т.І. Балановська, О.С. Степасюк, О.П. Гогуля та ін. Київ: НУБіП України, 2010. 536 с. 2. Михайліченко М., Рудик Я. Освітні технології: навчальний посібник. К.: ЦП «КОМПРИНТ», 2016. 583 с. 3. Мармаза О.І. Менеджмент освітньої організації Х.: ТОВ «Щедра садиба», 2017. 126 с. 4. Пшенична Л. В. Керівник навчального закладу: навч. посіб. Суми: Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. 520 с.
<p>Завдання для самостійної роботи: Скласти конспект за питаннями (має бути представлений на семінарському занятті):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Стиль менеджменту, його ознаки. 2. Основні стилі менеджменту. Індивідуальні стилі менеджменту. 3. Фактори впливу на визначення стилю менеджменту. 4. Компетентність сучасного менеджера освіти. 5. Складові компетентності менеджера. 6. Модель сучасного менеджера-професіонала в освіті. 7. Маркетингова діяльність менеджера освітнього закладу. 8. Основні напрямки діяльності менеджера в межах освітнього маркетингу. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Менеджмент: Навчальний посібник С.І. Михайлов, Т.І. Балановська, О.С. Степасюк, О.П. Гогуля та ін. Київ: НУБіП України, 2010. 536 с. 2. Михайліченко М., Рудик Я. Освітні технології: навчальний посібник. К.: ЦП «КОМПРИНТ», 2016. 583 с. 3. Мармаза О.І. Менеджмент освітньої організації Х.: ТОВ «Щедра садиба», 2017. 126 с. 4. Пшенична Л. В. Керівник навчального закладу : навч. посіб. Суми : Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. 520 с. 5. Дичківська І. Інноваційні педагогічні технології. Практикум: навчальний посібник. К: Видавничий Дім «Слово», 2013. 370 с.

Тематика рефератів:

1. Історія виникнення системи управління.
2. Роль управлінських систем у розвитку суспільства.
3. Теорії та школи управління, їх відмінності та особливості.
4. Особливості, функції, завдання освітнього менеджменту.
5. Освітній менеджмент як наука в системі управління освітою в Україні.
6. Особливості, структура, зміст, функції освітніх систем.
7. Роль менеджменту освіти в реалізації принципів освітньої політики України.
8. Особливості структури державного управління освітою в Україні.
9. Характер і особливості відкритих і закритих освітніх систем.
10. Особливості та шляхи розвитку системи внутрішнього управління.
11. Характер зв'язків керуючої та керованої підсистем ЗОЗ.
12. Шляхи удосконалення освітньої системи України.
13. Школа як об'єкт і суб'єкт управління. Особливості та шляхи її розвитку.
14. Вплив керуючої підсистеми ВНЗ на якість навчального процесу. Керування ними.
15. Керівник школи – освітній менеджер. Особливості його діяльності.
16. Управлінська система в організаціях освіти.
17. Структура органів управління освітою.

18. Управлінські органи в школі.
19. Особливості управлінської діяльності в сучасній школі.

6. Політика курсу

Політика щодо відвідування навчальних занять.

Згідно з «Положенням про порядок оцінювання рівня навчальних досягнень студентів в умовах ЄКТС в ІДГУ» студенти мають обов'язково бути присутніми на семінарських заняттях. Студент, який з поважних причин, підтверджених документально, не мав був відсутній на семінарському занятті, має право на відпрацювання у двотижневий термін після повернення до навчання. Студент, який не використав надане йому право у встановлений термін або пропустив заняття без поважних причин, отримує за кожне пропущення заняття 0 балів. Студенти, які навчаються за індивідуальним графіком, мають в повному обсязі виконати додаткові індивідуальні завдання, попередньо узгодивши їх з викладачем. Присутність на модульній контрольній роботі є обов'язковою. У випадку відсутності студента на проміжному контролі з поважної причини, підтвердженої документально, йому призначається інша дата складання модульної контрольної роботи.

Політика академічної добросесності.

Студенти мають дотримуватись правил академічної добросесності відповідно до «Кодексу академічної добросесності ІДГУ». Наявність академічного плагіату в студентських роботах є підставою для виставлення негативної оцінки. Списування студентів під час проведення модульної контрольної роботи є підставою для дострокового припинення її складання та виставлення негативної оцінки.

7. Проміжний і підсумковий контроль

Форма проміжного контролю

Модульна контрольна робота

Приклад варіанту МКР

1. Система освіти Польщі
2. Система освіти Німеччини
3. Дайте порівняння формальний, неформальний та інформальний освіти (короткий зміст, переваги, недоліки, особливості застосування в освітньому просторі України)

Форма підсумкового контролю залік

8. Критерій оцінювання результатів навчання

Шкала та схема формування підсумкової оцінки

Результати навчання з освітніх компонентів оцінюються за 100-бальною шкалою (від 1 до 100) з переведенням в оцінку за традиційною шкалою «зараховано» або «не зараховано». Переведення підсумкового балу за 100-бальною шкалою оцінювання в підсумкову оцінку за традиційною шкалою згідно табл. 1.

Таблиця 1.

Переведення підсумкового балу за 100-бальною шкалою оцінювання в підсумкову оцінку за традиційною шкалою

Підсумковий бал	Оцінка за традиційною шкалою
51-100	зараховано
1-50	незараховано

Загальна оцінка за курс виставляється за результатами поточного та проміжного згідно табл. 2.

Таблиця 2.

Формування загальної оцінки за курс

Максимальна кількість балів	70 балів (поточний контроль) – середньозважений бал оцінок за відповіді на семінарських заняттях та виконання індивідуальних завдань, який переводиться у 100- бальну шкалу з ваговим коефіцієнтом 0,7	30 балів (проміжний контроль) – за результатами виконання модульної контрольної роботи
Мінімальний пороговий рівень	35 балів (поточний контроль)	16 балів (проміжний контроль)

Критерії оцінювання під час поточного контролю

Під час поточного контролю оцінюються відповіді студента на семінарських заняттях, а також результати самостійної та індивідуальної роботи. Нарахування балів за поточний контроль відбувається відповідно до «Положення про порядок оцінювання рівня навчальних досягнень студентів в умовах ЄКТС в ІДГУ» (http://idgu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/09/polozhennja_pro_porjadok_ocinjuvannja_rivnja_navchalnyh_dosjahnjeni_zi_zminamy-vid-28.08.2020-protokol-1.pdf)

Оцінювання роботи на семінарських заняттях, індивідуальної та самостійної роботи здійснюється за шкалою від «0» до «5». Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти на семінарських заняттях приведені у табл. 3.

Таблиця 3.

Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти на семінарських заняттях

Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень
5 балів	Оцінюється робота студента, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно й аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, розв'язує задачі стандартним або оригінальним способом, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.
4 бали	Оцінюється робота студента, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, розв'язує задачі стандартним способом, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.
3 бали	Оцінюється робота студента, який відтворює значну частину

	навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень, записує основні формули, рівняння, закони. Однак не здатний до глибокого, всеобічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки.
2 бали	Оцінюється робота студента, який достатньо не володіє навчальним матеріалом, однак фрагментарно, поверхово (без аргументації й обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань.
1 бал	Оцінюється робота студента, який не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді.
0 балів	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

Критерій оцінювання розв'язання задач представлено у табл. 4.

Таблиця 4.

Критерій оцінювання розв'язання задач

Оцінка	Критерій оцінювання навчальних досягнень
5 балів	Розв'язання задачі є абсолютно вірним. Студент володіє знаннями методики здійснення розрахунків, вміє нестандартно підходити до розв'язання задач (вирішення ситуацій) та робити обґрунтовані висновки.
4 бали	Задача розв'язана вірно, але обґрунтування висновків є недостатнім
3 бали	Задача розв'язана вірно, але немає висновків та хід розв'язання задачі (вправи, ситуації) не подано.
2 бали	При розв'язанні задачі виявлені неточності, помилки в розрахунках.
1 бал	Практичне завдання розв'язане невірно.
0 балів	Не було спроби розв'язати задачу (ситуацію).

Здобувач вищої освіти має бути оцінений не менш як з 70% семінарських занять, передбачених навчальним планом. У випадку, якщо здобувач вищої освіти не був оцінений з відповідної кількості занять, він отримує 0 балів за кожне заняття, з якого мав бути оцінений. При цьому здобувачу вищої освіти може бути зараховано виконання індивідуальних завдань за певне заняття якщо він не був оцінений за результатами проведення семінарського заняття.

Основними видами індивідуальних завдань є: підготовка доповідей, рефератів; вирішення ситуаційних завдань.

Оцінювання доповіді (реферату) здійснюється за такими критеріями: самостійність та оригінальність дослідження, виконання поставлених автором завдань, здатність здійснювати узагальнення на основі опрацювання теоретичного матеріалу та відсутність помилок при оформленні цитування й посилань на джерела, якісна презентація результатів власного дослідження.

Індивідуальне завдання є обов'язковим для виконання. Разом з тим здобувач освіти може запропонувати свою тему доповіді (реферату) у відповідності до особистих науково-дослідних інтересів та погодити її з викладачем. Okрім цього у якості виконання

індивідуального завдання здобувачу вищої освіти може бути зараховано проходження онлайн-курсів (у відповідності до змісту навчальної дисципліни) на платформах EdEra, Coursera, Prometheus та інших. Зарахування відбувається за наявності сертифікату про успішне проходження курсу.

Критерій оцінювання модульної контрольної роботи

Оцінювання проміжного контролю здійснюється за шкалою від «0» до «30». Загальна оцінка за модульну контрольну роботу є середнім арифметичним оцінок за кожне питання/завдання, яка переводиться за 100 бальною шкалою та множиться на коефіцієнт 0,3. Критерій оцінювання теоретичних та практичних завдань, які включені до проміжного контролю, наведено у табл. 3-4. У разі, якщо здобувач вищої освіти за проміжний контроль отримав менше ніж 16 балів, то він вважається таким, що не склав проміжний контроль. У графі «проміжний контроль» виставляється 0 балів.

Критерій оцінювання при організації освітнього процесу із застосуванням технологій дистанційного навчання

У разі проведення освітнього процесу у дистанційному режимі, порядок його організації регулює «Положення про організацію освітнього процесу із застосуванням технологій дистанційного навчання в Ізмаїльському державному гуманітарному університеті» (<http://idgu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/12/polozhennja-pro-orhanizaciju-osv.-procesu-iz-zast.-tehnolohij-dyst.-navch.-2020.pdf>).

Дистанційний режим навчання передбачає проведення навчальних занять, контрольних заходів та самостійної роботи здобувачів відповідно до робочої програми навчальної дисципліни.

Дистанційна комунікація учасників освітнього процесу під час синхронного режиму навчання може здійснюватися через онлайн-платформи проведення відео конференцій Google Meet або Zoom.

Поточний контроль результатів навчання здобувачів вищої освіти здійснюється під час проведення дистанційних занять, а також шляхом оцінювання самостійних індивідуальних і групових завдань, що виконуються здобувачами освіти в електронній формі та надсилаються до системи підтримки дистанційного навчання (LMS Moodle або Google Classroom).

Завдання проміжного контролю виконуються здобувачами освіти в електронній формі та надсилаються до системи підтримки дистанційного навчання (LMS Moodle або Google Classroom), які оцінюються за поданим вище алгоритмом.

Викладач

(підпис)

Яковенко О.І.
(ПІБ)

Затверджено на засідання кафедри управління підприємницькою та туристичною діяльністю

Протокол № 3 від 14 вересня 2022 р.

Завідувач кафедри

(підпис)

Метіль Т.К.
(ПІБ)